

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2023/2024

8. in 9. razred OŠ

Irena Androjna: *Modri otok*

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujete od spisa, da ne pride do zamenjave.

Ime in priimek tekmovalca (ali šifra): _____

Ime in priimek 1. ocenjevalca: _____

Ime in priimek 2. ocenjevalca: _____

Dosežene točke: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij			
A Razumevanje – do 20 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Razlaga avtoričinega pogleda na roman (na podlagi pisma in naslova) – do 8 t			
Razlaga vprašanj (Kaj predstavlja modri otok?; Kaj je Kraljestvo neskončne zarje?; Kaj se je zgodilo s Stiborjem in kaj bo z Mariso?), pojasnilo besedne zveze <i>zlate niti</i> in povezava s sporočilom romana – do 12 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Podatki o pisateljici in njenih delih – do 4 t			
Podatki o knjigi <i>Modri otok</i> – do 3 t			
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 3 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Komentar sklepnega dela pisma – književne osebe in modri otok – do 6 t			
Komentar zapisane misli – do 2 t			
Ustvarjalnost in izvirnost pisanja – do 2 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik državne komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

8. in 9. razred

Irena Androjna: *Modri otok*

Opomba

Vse naloge, ki niso zgolj reprodukcija obnov, odgovorov na posamezna vprašanja, ampak se odgovori zrcalijo v kompleksnem prepletajočem se razmišljanju tekmovalca/tekmovalke – analiziranje, sintetiziranje, vrednotenje posameznih prvin, si zaslužijo najvišje število točk.

Za besedilo, ki je pretežno obnova oz. odgovarjanje na posamezna vprašanja, lahko tekmovalec/tekmovalka v razdelku *Razumevanje* prejme največ polovico točk.

A RAZUMEVANJE – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **razloži avtoričin pogled na roman (na podlagi pisma in naslova) – do 8 točk;**
  - **razlaga naslova (*Modri otok je knjiga, ki je odprta in živa*) – do 2 točki;**
Razumevanje in doživljanje zgodbe romana kot nedokončane (dopušča različne interpretacije/možnosti nadaljevanja) in spreminjajoče se.
  - **zaznavanje sprememb med nastajanjem romana – do 2 točki;**
Zgodba v romanu ni bila v celoti zamišljena in zapisana, saj se je oblikovala, spreminjala sproti (med samim pisanjem). Avtorica je oblikovala zgodbo romana in obenem je roman (v nastajanju) oblikoval njo samo (njeno razmišljanje, ravnanje).
  - **prepletanje realnega in fantazijskega – do 2 točki;**
Avtorica je prepletala doživetja, izkušnje, spoznanja iz svoje realnosti (resničnosti, ki je del vsakega posameznika) s podobami fantazijskega (domišljjskega) sveta. Pozneje je ugotovila, da so se ji nekateri fantazijski (izmišljeni) dogodki, izkušnje (ki jih je kot avtorica vključila v roman) dejansko zgodili (v realnem življenju) oziroma vplivali na potek njenega življenja.
  - **zaznavanje sprememb ob ponovnem branju – do 2 točki.**
Avtorica ugotavlja, da je knjiga »živa«, še posebej po izidu, saj je v njej po vsakem ponovnem branju in razmišljanju našla nove pomene, možnosti zaključkov, nadaljevanj.
- **razloži vprašanja, pojasni besedno zvezo *zlate niti* in poveže s sporočilom romana – do 12 točk;**
  - **Kaj predstavlja *Modri otok*? – do 2 točki;**
Modri otok predstavlja prvinsko/prvobitno okolje, ki je izolirano/ločeno od sodobnega sveta. Prebivalci so povezani z naravo in običaji/magičnostjo. Vse to tudi spoštujejo (imajo do tega poseben odnos).
Otok je prostor »rasti«/možnosti stika z domišljjskim, fantazijskim, magičnim ipd.

- **Kaj je Kraljestvo neskončne zarje? – do 2 točki;**
Kraljestvo neskončne zarje predstavlja domišljjski svet, kjer se srečujejo s tistimi, ki so odšli (in se niso imeli možnosti od njih posloviti).
- **Kaj se je zgodilo s Stiborjem in kaj bo z Mariso? – do 4 točke.**
Npr. spoznavanje magičnih moči/odkrivanje/zbliževanje sorodnih duš, prepletanje dveh svetov/črni galeb, odkrivanje resnice: Marisin dedek, Stiborjev odhod in Marisino nasledstvo (odprt konec) ipd.
- **pojasni besedne zveze zlate niti – do 2 točki;**
Zlate niti so dragocene nevidne vezi (odnosi) med ljudmi, povezanost na nevidni ravni ipd.
- **razloži sporočilo romana v povezavi z vprašanji in besedno zvezo zlate niti – do 2 točki;**
Roman sporoča, da so v življenju izjemno pomembni odnosi, srčnost, sočutnost, prijateljstvo, zaupanje, prizadevanje za pravičnost, ipd.

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **navede podatke o avtorici in njenem delu – do 4 točke;**

Opomba:

Podatki morajo biti smiselno vpleteni v pisanje, zgolj reproduciranje le-teh na celi strani ali več je značilnost manj kvalitetnih tekmovalnih nalog, kar upoštevamo pri vrednotenju.

- **navede podatke o knjigi – do 3 točke;**
- **ustrezno in natančno uporablja literarnovedne pojme – do 3 točke.**
Npr.: sodobna slovenska mladinska pisateljica; fantazijski/(znanstveno)fantastični/pustolovski/mladinski roman, proza, književna oseba, dogajalni prostor in čas, tretjeosebna pripoved/vsevedni pripovedovalec, sporočilo/ideja, tema, simbol ...

Opomba:

Pojmi so uporabljeni smiselno – na ustrezen način/neopazno vpeti v tekmovalčevo pisanje in niso zgolj naštet (na nepravih mestih). Ne šteje torej zgolj kvantiteta.

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **komentira sklepni del pisma – do 6 točk;**
  - **književne osebe – do 3 točke;**
Književne osebe so resnični junaki (kot jaz), saj so pogumni (radovedni) v iskanju resnice (vodi jih čut za pravičnost in sočutje). Med sabo sodelujejo. Vsakdo od nas kdaj doživi izgubo bližnjega, ločitev, nerazumevanje svoje okolice ipd. Pretrganje vezi pa lahko pomeni tudi priložnost za tkanje novih niti med nami, predvsem s tistimi, ki imamo podobne usode.

- **modri otok – do 3 točke;**
Modri otok predstavlja: književni prostor/kraj dogajanja, spoznavanje modrosti življenja, osebni/lastni modri otrok ipd.
Npr.:
Ko nas življenje pošlje na modri otok, se moramo poglobiti vase in prisluhniti sebi ter se tako pogovoriti tudi s tistimi, ki živijo le še v nas, v naših skupnih spominih, pri tem pa moramo včasih tudi dovoliti obisk neznanega in fantazijskega. Modri otok nam odpira nove svetove.

- **kot bralec/bralka komentira pisateljičino misel: »(...) da sem jaz pisala njo in ona mene«– do 2 točki;**
Kako bralca/bralko »piše besedilo oz. roman«?
Npr.:
Med branjem romana imam občutek, da me besedilo bere kot odprto knjigo in piše zgodbo o meni in ne o književnih osebah. Tako prepričljivo me odpelje, da se v svoji domišljiji brez težav sprehajam po Kraljestvu neskončne zarje.

- **ustvarjalnost in izvirnost pisanja – do 2 točki;**
Svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, domiselnim, zanimivim in s prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov.

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

- **Ustrezna zgradba – do 3 točke.**
  - 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo,
  - 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo.
  - 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo.
- **Jezikovna pravilnost – do 4 točke.**
  - 4 t – za jezikovno brezhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami.
  - 3 t – za jezikovno dobro nalogo z le nekaterimi vrstami napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
  - 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo.
  - 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.
- **Slogovna ustreznost – do 3 točke.**
  - 3 t – za slogovno brezhibno nalogo (poimenovalna, upovedovalna/slovnično-skladenjska ustreznost, koherentnost besedila – »rdeča nit«) z le nekaj drobnimi napakami.
  - 2 t – za slogovno dobro nalogo z le nekaterimi vrstami napak, ki se ne ponavljajo.
  - 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

Članicam in članom državnih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju.